

Novembri kuukiri nr 31

2. NOV. 2018

EKSÜ enda tegemised

Avaldasime 2018 augusti festivalil “Sajaga seltsis” 15 välisseltsi esindajaga tehtud [intervjuud](#). Juttu tuleb nii keeleõppest, ESTOst, eestlaste kommetest välismaal ja paljust muust. Siberist Austraaliani.

Küsitles Maarja Lõhmus

[Ajaleht “Seltsi Sõnumid” nüüd ka Eesti Rahvusraamatukogu digiarhiivis](#)

Eesti Kultuuriseltside Ühenduse esimese ajalehe “Seltsi Sõnumid” numbrit on saab nüüd lugeda ka Eesti Rahvusraamatukogu digiarhiivist.

[Kaukaasias toimusid eesti kultuuripäevad](#)

Eesti Kultuuriseltside Ühendus, A. H. Tammsaare muuseum Tallinnast, Ants Paju tütar Angela Rehi, skulptor Jaak Soans ning kaks muusikut MTÜst Tuustar külastasid Šotsi linnas asuvat Eesti Seltsi Eesti Aiake. Kohtumisel osalesid Kaukaasia eestlaste kogukonna esindajad, Sulevi küla esindajad, külalised.

[Valminud on eesti seltside EV100 videoklippide sari](#)

Eesti seltsid üle maailma on 2018. aastal tähistanud meie vabariigi juubeliaastat. Igaüks oma erineval moel ja erinevas maailma nurgas. Avaldame siinkohal 11 klippi erinevatest EV100 sündmustest üle maailma.

16. oktoobril viis EKSÜ läbi koolituspäeva Paides “Kohalik kultuurilugu ja seltsid”. Kohale oli tulnud 20 inimest kohalikest seltsidest ja külaraamatukogudest.

01. novembris saatis EKSÜ juhatus Riigikogule pöördumise, et kuulutada 19. september ametlikult suurpõgenemise mälestuspäevaks. Pöördumine on loetav siit: [19.septembri kiri Riigikogule](#)

Meie liikmete tegemised

[Hendrik Adamsoni 127. sünniaastapäeval Kärstna mõisas kuulutati välja murdeluule laureaat](#)

Murdeluule konkurssi korraldas 1994-2016 Tarvastu vald. Sellel aastal valmistati konkurss ette ühiselt – Mulgi Kultuuri Instituut, Mulkide Selts ja Viljandi vald. Konkurss on kestnud juba 24 aastat ning traditsiooniks on luulepreemia üle andmine Adamsoni sünniaastapäeval, 6. oktoobril Kärstna mõisas.

[TVERis peeti eesti pidu](#)

Eestlased avasid Tveris traditsiooniliste kultuuride festivali. Festival kestab kokku 3 kuud. Projekti toetavad Tveri Riiklik Ülikool ja Slaavi Kultuuri Keskus. Projekti juht Svetlana Lebedeva märkis, et Eestis toimuvad aasta läbi üritused, mis on seotud rahvatantsu ja lauluga.

[Kuidas üllatada eestlasi](#)

Oktoobri esimestel päevadel külastas Karjalat Narva delegatsioon, kuhu kuulusid Narva linnapea Tarmo Tammiste, volikogu liige Vladimir Mizui ja Narva linna aednik Ljudmila Morina. 5. oktoobril kinkis Eesti esindus Petrozavodski linnale 11 õunapuustikut, mis istutati linna uuele õunapuuallele. Järgmisel päeval kohtusid külalised Karjala Eesti Seltsiga Kolle.

[Muusikapäeva tähistamine kandus tervele nädalale.](#)

2. oktoobri õhtul said Pepleri 27 saalis Tartus kokku Lõuna-Eesti Armeenlaste Ühingu rahvas ning segakoor Vanemuine. Peeti ettekandeid heliloojast, dirigendist ning õppejõust Aram Hatšaturjanist, kelle sünnist möödus 6. juunil 115 aastat. 20. oktoobril 2019 tähistas Tarvastu laulukoor Mustlas oma 15. sünnipäeva ja vanemuislasi oodatakse oma kooride ja ansamblitega esinema. Seega – muusika ühendab meid kõiki, kuigi keeled on kõigil erinevad.

[Minejad naasid Leedust eluga](#)

Leedus Rokiškises toimus 12.-14. oktoobril rahvusvaheline harrastusteatrile festival INTERRAMPA 2018, mis keskendus seekord kammerteatrile. Osalema oli kutsutud ka Vilde teater, kes otsustas festivalile saata Janno Puusepa “Minejad”. Kohale jõudsimel napilt enne algust. Ukraina etendus oli haarav, kuigi kohati arusaamatu. Keelebarjääri taha võis ju ühteist takerduda ja üks “Minejadki” põhineb peamiselt tekstil.

[Ehe Eesti – Eesti ettevõttele eesti nimi 2018](#)

Eesti Keele Kaitse Ühing osales selles nimevõistluses oma ettepanekuga, milleks oli OÜ Soomuk, mis tegeleb lapsevankrite, -kärude ning vajalike tarvikute hoolduse ja müübiga. Meile meeldis see eestikeelne ettevõtetanimi, sest väljendab tugevust ja turvalisust ning lisab emadele kindlustunnet oma võsukeste sõidutamisel.

[Eesti 100 galaõhtu oli edulugu](#)

Tähistasime Tampere, ligi 2000 soome-estlase tänases kodupaigas, 27. oktoobril Eesti 100 glamuurse 1920ndate stiilis galaõhtuga sama ajastu stiilipuhtas Tammer-hotellis. Külalised olid valdavalt riidetunud 1920ndate stiili: boad ja kaunid peahted, pärlid, kindad, viltkübarad, traksid ja lipsud... Õhtu kulges meeleolukalt head toitu nautides, Eestist kutsutud Anna Curly Bandi 1920ndate muusika saatel tantsu lüües ja töötoas ajastu tantse õppides ning lõbusa poseerimise saatel fotoateljees.

[Hea on omada naabrite juures häid sõpru](#)

Rahvuskultuuri Selts KAJAKAL on Riia linnas oma sõprusrahvatantsurühm nimega Ziemelblazma. Esimest korda kohtusime me nendega Pärnus 2016.aastal, Pärnu Hansapäevadel. Sama aasta oktoobris kutsusid nad meid seniiorrühmade festivalile Kuldne sügis. Festivalil esineb tavaliselt 13-15 segarühma 2 tantsuga. Üritust organiseerib Ziemelblazma tantsujuht Gundega Prancane.

Vanemuislaster oli nii rõõmsaid kui kurbi hetki

20. oktoobril 2018 kell 13 kutsus Vanemuise Selts tartlasi ja kaugemalt tulijaid Laulupeomuuseumi (Jaama 14) salongi „Kes sa oled...” kohtuma sarja 80. persooniga.

Valitses haruldaselt kaunis sügisilm, kokkutulnute meeleolu oli rõõmus. Valli Ilvik vestles Kadri Leppojaga (65) kooli ja koorielust, JO-LE-MI süsteemi vajalikkusest koolis, laulupidudest ja muust. Kadri Leppoja on Tartu Miina Härma Gümnaasiumi muusikaõpetaja ja kooride juht, ka kauaaegne Tartu Noortekoori dirigent.

Norra eestlased tutvustasid eesti mustreid

Norras asuvat eesti rahvatantsugruppi Trondheimi Trolle kutsuti juba kolmandat korda rahvusvahelisele lastepäevale Eestit tutvustama.

Eelnevalt oleme käinud nii Levangeris kui Trondheimis oma pärandit esitamas. Trollid tänasid kutse eest ning hakkasime valmistuma. Viisime läbi kaks paralleelset tegevust, väikeste riidest nukkude valmistamise töötoa ja eesti pärimustantsu töötoa.

27. oktoobril tähistasid Austraalias elavad eestlased kevade algust

27. oktoobril tähistasid Austraalias elavad eestlased kevade algust. Selleks puhuks korraldas Sydney Eesti Selts Eesti Kodu Linda kevadpeo.

Kevadpeol oli kohal umbes 80 inimest. Publikut tervitasid Sydney Eesti Seltsi nimel Madis Alvre ja SESi kunsti-, käsitöö- ja enograafiaringi (SESKKER) nimel Ingrid Renno.

Sydney Eesti Seltsi laste rahvatantsurühm asutati alles septembris valmistumaks esinemiseks Eesti Päevadel. Kevadpeol astusid nad esimest korda publiku ette.

[Läti Eesti Seltsil on teatada](#)

27. oktoobril olime kutsutud Riia Läti Seltsi majja, tähistama selle seltsi 150. aastapäeva, kuhu viisime oma juubelitervituse meie seltsi poolt. Tervitajate seas oli ka Estonia Seltsi esindus eesotsas M.Mikuga Tallinnast. Kingituseks toodi keraamiline kell, mida saab kasutada nii kellana kui ka ümberpöördult – karikana. Tutvustus tehti korralikus läti keeles!

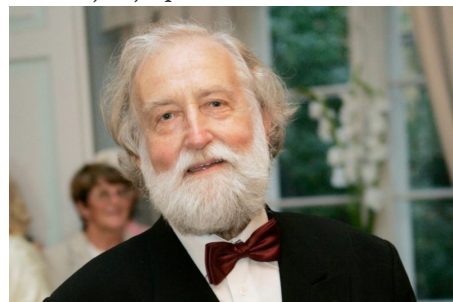
10. novembril 2018.a. kell 13.00 tähistame Riia Eesti Majas Riia, Nometnu tn.62 (II korruse suures saalis) Läti Vabariigi 100. aastapäeva ja Läti Eesti Seltsi 30.taasasutamispäeva.

Tulge külla!

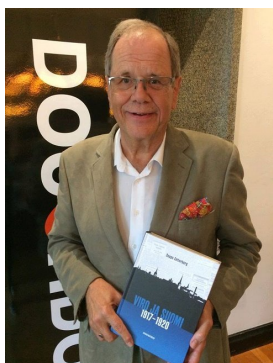
[Eesti Klubi liige pälvis elutööpreemia](#)

Hiljaaegu tunnustati meie klubi liiget, Rooma klubi Eesti filiaali asutajat ja presidenti Ülo Vooglaidu elutöö preemiaga.

Ka Eesti Klubi ning Eesti Kultuuriseltside Ühenduse poolt õnnitlus märkimis- ja märkamisväärseks tunnistamise puhul ning jõudu ja tervist elutöö jätkamiseks!

[Tamperes lõppes Eesti kuu](#)

Oktoobris 2018 toimusid väga erinevad üritused, mis olid avatud kõigile soovijatele. Näiteks avati kultuurimajas Laikku „Abstraktio“ kunstinäitus, mida sai tasuta külastada terve kuu jooksul, toimusid seminarid Eesti rahvuslikust identiteedist ja Eesti ajaloost, Helsingi-Tallinna tunnelist, kuulati R. Valgre loomingut ja koorimuusikat, vaadati ühiselt filme jne.

[Tervitustega Sügispealinnast!](#)

Ühel viimasel kolmapäeval tuli meile külla omakandi inimene Eevi Paasmäe, kes praegu küll pealinnas ja suisa Riigikogus tähtsat asja ajab. Üheskoos tuletati vanu häid aegu meelde, räägiti tehtust ja eesootavast. Arutatud sai seda, kuidas meie kandi kuvandit ajakirjanduses parendada, mida teha, et elu Eestis veel paremaks läheks ja sedagi, kuidas küll eestikeelne teater rohkem Ida-Virumaale jõuaks. Oli ütlemata südamlük kohtumine ning kena, et varsti jälle kokku saame. Plaane ja ettepanekuid, mida arutada, oleks päris mitme vestlusringi jagu.

[Oktoobrikuu Tartu Folgiklubi külalisteks olid folklooriklubi Maatasa ja juhendaja Halliki Pihlap](#)

Folklooriklubi eesmärgiks on uurida oma paikkonna pärimust ja ühtlasi pakkuda mõnusat koosolemist noortele. Kauge mineviku lugude kõrval on Maatasa valmis vahendama ka tänast aega, seega on repertuaaris ka kaasaegseid rahvamuusikalugusid ja -seadeid. Nimi Maatasa viitabki autentsusele (maatasa kui maadligi), aga samas ka praeguse aja rohketele võimalustele rahvamuusikas (maatasa kui pihuks ja põrmuks).

[Rõka Külaselts osales Eesti Kultuuriseltsi KODUMAA sünnipäeval.](#)

Värske EKSÜ liige Rõka Külaseltsi esindus ja EKSÜ tegevjuht Liina Miks tähistasid Kabardi-Balkaari Eesti Kultuuriseltsi Kodumaa 15. sünnipäeva nende oma kodus Naltšikis.

Pidu toimus 26. oktoobril Naltšiki Kultuurifondi keskses, mille juhataja hr Vladimir Vorokov pidas sütitava tervituskõne rahvaste sõprusest ning seltsi Kodumaa juhtivast rollist ürituste korraldamisel.

November oli hõimupäevade kuu

Tampere toimus juba 5. SUGRIFEST.

Eelmisel aastal osalesid eesti rahvatantsukavaga Soome eestlaste rahvatantsurühm Vingerpussid Porist. Sellel aastal tutvustasid eesti kultuuri Tampere eesti segakoor ja Satakunta ja Vingerpussid. Kõigile soovijatele õpetas HELI VIJA eesti ringmänge .

Tampere Eesti Klubi toetas Sugrifesti ka pop-up kohviku pidamisega, kus müüdi kiluleibu, kooke-karaskit jm head.

Ka Kiievis tähistati hõimupäeva

20. oktoobril avati Kiievi Goloseevskaya Keskraamatukogus fotonäitus “Eesti: loodus ja inimesed”.

Üritus oli ajastatud hõimupäevaga. Näitus on üleval kuni 20.detsembrini 2018.

24. oktoobril toimus samas paigas silmapaistva eesti luuletaja Henrik Visnapuu (1890 – 1951) elu ja töö tutvustamine. Ettekanneid tegid Jüri Kosenko ja Olga Timichishin.

Siberis kutsuti kõiki eesti tantsude õpituppa

28. oktoobril avati Krasnojarski Riiklikus Raamatukogus maalinäitus “Esivanemate traditsioonid”, kus olid esitletud Venemaa Kunstnike liidu meistri, mordva kunstniku Viktor Rogatševi tööd. Kunstnik keskendus rahvuslikele kostüümidele ja ornamentidele, mida ta oli oma lapsepõlves näinud.

Tulekul

- 10. novembril tähistab Läti Eesti Selts enda 30. taasasutamise aastapäeva. Olete oodatud Nometnu tn 36!

TVERIs jätkuvad 10.11 hõimupäevad

- [07. 11 Mikkelis Estin Folk](#). MIKKELI ESTFIN FOLK 100 on kingitus nii Eesti kui ka Soome Vabariigi 100. aastapäevaks.

- 06.11 jätkub EKSÜ loengutesari “Kohalik kultuurilugu ja seltsid”. Seekord kohtume Põltsamaa vallas, Lustivere kultuurimajas.

- Jakob Hurda nim. Põlva Rahvahariduse Selts ootab kõiki huvilisi traditsioonilisele KODULOOKONVERENTSILE kolmapäeval, 28.novembril 2018 kell 14.30 Põlva Keskraamatukogu saali (Kesk 16, Põlva)

Rahastusvõimalustest novembris

[Eesti Kultuurkapital 20. november](#)

[Rahvuskaslaste Programm](#), avaneb loodetavasti novembris

[Eesti Kultuur maailmas](#), avaneb loodetavasti novembris

Aasta lõpuni jätkab tegevusi [hasartmängumaksu nõukogu](#).

Meie partnerite infolehti

Kultuuriministeeriumi infokiri, [oktoober](#):

Integratsiooni SA [kuukiri](#)

Rootsi Eestlaste Liidu [kuukirjad](#):

ja [siit](#):

EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate varakult teateid ja kajastusi oma sündmustest meie aadressile info@kultuuriseltsid.ee

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile info@kultuuriseltsid.ee
EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja FBs

E-kuukirja ja kodulehte toimetavad EKSÜ tegevjuht Liina Miks ja EKSÜ juhatuse liige Külli Ots

Avaldatud rubriigis [EKSÜ](#) ja [Kuukiri](#)
